

tíðindablaðið

sosialurin

Telefon 1 18 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin ©
Abyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirskaststjóri: Krisjan Dahl
Blaðfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

Blokkurin — eitt framstig

FYRR í vikuni legði landsstýrið uppskot fyri lögtingið um eina nýggja stuðulsskipan Føroyar og Danmarkar ímillum. Á mánamáli verður nýggja skipanin rópt Blokkstuðul og hós-dagin hevði lögtingið 1. viðgerð av uppskoti landsstýrisins. Um kvöldið kundu lurtarar kring Føroya land hoyra, hvat landsins kosnu menn høvdu at siga um hesa skipan.

SIJÁLVANDI snúði orðaskifti seg minst um innihaldið í nýggju skipanini, men meira um »samband«, »sjálvstýri« og »samræði«. Og fyrst og fremst avdúkaði orðaskiftið, hvussu ússaligur Sambandsflokkurin er, og at hann ikki vil kennast við sitt eigna barn — heimastýrisskipanina.

BLOKKSTUÐULSSKIPANIN varð skýrd eitt stórt stig á loysingarleið og Javnaðarflokkurin fekk æruna fyri at hava framt øll týðandi stig á sjálvstýrisleið, samstundis sum hann í næsta andadrátti varð sagdur at verða togaður eftir hárinum av Tjóðveldisflokkinum.

SUM VANT hevði Sambandsflokkurin einki betri uppskot til eina nýggja stuðulsskipan enn verandi, sum fevnir um meira enn 70 ymiskar endurgjaldsskipanir. Hesar eru sum vera man torførar at fyriskipa. Ikki minst tí at fíggarviðurskiptini í Danmark millum land, amt og kommunur fyri nógvum árum síðani vórðu umlögð í blokk-skipanir.

HELDUR ikki vísti Sambandsflokkurin tað álit á okkum føroyingum, at vit sjálvir eru førir fyri at umsitja ískoyti í Danmark, og játta tað til teir samfelags-tættir, sum skulu brúka hesar pengar. Men tað er jú í samljóð við allan sam-bandspolitikk frá 1906 — lat aðrar skipa fyri og gjalda. Ein ómegdarstøða eftir okkara tykki.

SANNLEIKIN um stuðulsskipanina nýggju er fyrst og fremst, at hon er ætlað at gera fíggarviðurskiptini millum Føroyar og Danmark greiðari og einfaldari og í staðin fyri at varðveita meira enn 70 endurgjaldsskipanir, hava vit fingið alt í blokk, sum liggur uttan fyri almannatøki.

PENINGAUPPHÆDDIRNAR eru tær somu. Tær verða mettar á hvørjum ári eftir prísgongdini. Tað finst ein reguleringslykil og tað ber til at samráða seg um broytingar. Støðið er tað sama, hóast flestu føroyingar eru sannførdir um, at vit sjálvir uttan íva, kundu borið ein størri part sjálvir — vit sum hava nógv lægri skattatryst enn danir.

Í HVØRT mannsbarn verður lagt, at tað skal læra at standa á egnum beinum, og klára seg sjálv. Hetta má eisini vera galdandi fyri eina tjóð — eitt fólk. Hetta er stimbrandi og mennandi, og hetta letur seg væl gera við okkara heimastýrisslóg. Tað hevur Javnaðarflokkurin einaferð afturat prógvað.

jo-mo

tjak og meiningar

Baptistastríðið mikla ...

Vinarliga hýsið okkum hesum fáu orðum í blaði tykkara.

Sum foreldur at skúlabørnum við Vágs skúla leitaðu vit saman við øðrum vælmeintum foreldrum á fund í Framtíðini tann 20. mars. Vit, sum eiga børn, hugsa jú almikið um framtíð teirra og er góður og hollur skúlaskepuri fyritreyt fyri framtíð teirra.

Vit vágbingar vita allir at skúlastjórinn hevur ógvuliga ringt við at samarbeiða við medmenniskju síni. Hetta eru óivað viðfødd lýtir og onki ringt orð um tað. Men útfrá hesum halda vit foreldur, at skúlastjórinn eigur at fáa sær annað livstarv. Tað var eitt stórt mistak at hesin nakrantíð bleiv settur sum stjóri, men mistøk

eiga og skulu rættast.

Fyri fullsettum húsum varð fundur so settur. Men tað, sum skuldi gerast ein fundur um trygd og trivnað hjá børnum okkara, kóðnaði skjótt í fúlum ábreiðslum og rakstrarrópum frá stórum tali av fólkum í samkomuni Bethel. Hóast henda ágang varð samtykt við stórum meiriluta, at skúlastjórinn skal setast frá sum skjótast. Síðani hava limir úr samkomuni Bethel leikað í sum óðir í Dagblaðnum og hava næstan skrætt hvønn persón úr klæðunum. Og fúlheitirnar hava onki mark. Har verður lagt eftir konu her úr bygðini og brigðað henni at hon neyvan hevur nortíð mannfólk í livinum. Og hvat var so brotsverkið

henda kvinnan gjørdi á fundinum? Hon mótmælti at kona skúlastjórann grátandi fekk loyvi til at nýta frásagnir úr siglingarsøguni at verja mann sín við. Hetta hevði heldur onki við fundin at gera. Men »gamla gentan«, ið so skammiliga verður viðfarin í Dagblaðnum, hevði onki at skamma seg yvir, men skommin er teirra í samkomuni Bethel, sum brúka líkamsligar førleikar hjá fólkum at spotta tæy við. Og okkurt annað mátti henda samkoma havt at gjørt, enn at reika runt býin og verið høvuðsprákarar fyri spotting og forfylging. Tvi vorðið tykkum.

Fleiri foreldur

Spurningur til Jógvan Isaksen

Í Sosialinum leygardagin 28. mars hevði eg eina stutta grein við yvirskriftini »Rættleiðing til Jógvan Isaksen«. Í hesi grein vísti eg aftur tí, sum Jógvan Isaksen færdi fram í Dagblaðnum 20. mars um óskunøgðina.

Sambært Jógvan Isaksen gerst 3 - 5% av tilfarinum, sum brent verður, óska. Hesi 3 - 5% hjá Jógvan Isaksen eru skeiv, bæði við atliti at vektreduktiónini og volumenreduktiónini.

Alla aðrastaðni á knottinum, har ruskið verður brent, verður roknað við hesum tølum: óskan vigar umleið 25 - 40% av tí upprunaliga rusknøgðini, aðrenn brenningina. Afturat hesum skulu leggjast 2 vektprosent a

flúgvioðu. Og óskan fyllir umleið 10% av tí upprunaliga rusknøgðini, aðrenn brenningina, men tað veldst sjálvandi, hvat tað er fyri rusk, ið verður brent, og hvussu væl tað er trygt.

Sambært roknskapi IRF's eru 2.000.000 kr. nýttar til kanningar og upplýsing. Tað má sigast at vera eitt satt bragd at hava offrað kr. 2.000.000 til hetta edla endamálið og framvegis ikki vita, hvussu stór óskunøgðin verður mett at vera. At so sjálvur formaðurin í hesum felagsskapinum, ið hevur nýtt allan henda pening, torir at siga tað hart, er ikki tekin um tað heilt ógila innlitið, hvørki so ella so. Jógvan Isaksen hevur

ikkí gjørt nakrar viðmerkingar til mína rættleiðing í áðurnevndu grein. Tí spyrji eg beinleiðis Jógvan Isaksen: Sum formaður IRF's rokni eg við, at tú ert talsmaður hjá hesum stovni og hevur tinar upplýsingar frá serfrøðingum hansara. Hvi rokna tit í IRF við eini so nógv, nógv minni óskunøgð enn gjørt verður í teimum londum, ið hava langar, langar royndir við brenning, t.d. Danmark? Er ruskið í Føroyum so nógv óðrvisi?

Tú átti at kennt tað sum tína skyldu at komið við eini frágreiðing. Svar ynskist straks.

Ein, ið fylgir við

Læra tæy ungu at hata

Kæri vinur.

Túsend tækk fyri greinina.

Teir læra okkara ungu at hata. Greinin gav nokk okkara kæra Óla okkurt at hugsa um.

Umset greinina til bæði russiskt og amerikanskt. Og vis harvið, at vit føroyingar ynskja ikki at vera ein stoytpúta hjá báðum stórveldunum, men ynskja at vera ein sjálvstøðugur statur í tí norðurlendsku uníónini,

og ynskja Danmark við, um tað vil út úr EEC.

Vinarlig heilsan

Hentzar Poulsen

